

LØGTINGSGRANNSKOÐARARNIR

Føroya Løgting.

Løgtingsmál nr. 105/2007: Grannskoðan av almennum roknskapum

Uppskot
til
samtyktar

Vísandi til frágreiðing niðanfyri samtykkir Løgtingið at góðkenna roknskapin hjá **Bjálvingarstuðulslánsgrunninum** fyri fíggjarárið **2006**.

FRÁGREIÐING FRÁ LØGTINGSGRANNSKOÐARUNUM:

1. Lógargrundarlag

Lógargrundarlagið fyri Bjálvingarstuðulslánsgrunnin er Ll. nr. 118 frá 18. juni 1997 “um Húsálánsgrunn o.a.” Við heimild í lógini lýsti Landsstýrið 28. apríl 1998 kunngerð nr. 55 “um Húsálánsgrunn o.a.”

2. Endamál

Sambært § 8, stk. 1, í lógini er endamál grunsins at veita stuðulslán til bjálving og orkusparandi tiltøk til avlomis-, einkjufólka- og fólkapensjónistar, sum búgva í egnum húsum ella íbúð.

Sambært § 9, stk. 1, í lógini eru bjálvingarstuðulslán avdráttar- og rentufrí. Frítøkan fyri at rinda avdráttir og rentur heldur vanligu uppat, tá ið húsini ella íbúðin skifta eigara ella verða nýtt av øðrum.

Sambært § 12 í lógini kann eitt bjálvingarstuðulslán í mesta lagi vera 110 t.kr. umframt útreiðslur til kanningar, eftirlit, tinglýsing, veðhavaralýsing og byggirentur.

3. Fyrisiting

Sambært § 3 í lógini verður grunnurin fyrisitin av einum stýri við 3 limum og tiltakslimum, sum landsstýrismaðurin tilnevnið fyri 4 ár. Stýrið setir stjóra at taka sær av dagligu um- og fyrisitingini, og ásetir við landsstýrisins góðkenning hansara lønar- og setanartreytir. Í Stýrinum sita:

John Færø, Klaksvík, formaður
Gurið Joensen, Tórshavn
Tórálvur Weihe, Tórshavn

Eingir tiltakslimir eru valdir.

4. Fíggjarviðurskipti

Sambært § 15, stk. 1, í lógini fær Bjálvingarstuðulslánsgrunnurin árliga játtan á fíggjarløgtingslógini. Ongin peningur er játtaður á løgtingsfíggjarlógini 2001-2006. Peningur, sum kemur inn sum rentur og avdráttur, fer í Bjálvingarstuðulslánsgrunnin.

5. Roknskaparviðurskipti

Sambært § 31 í lógini skal ársroknaskapurin verða grannskoðaður av løggildum grannskoðara, og skal síðani verða sendur landsstýrinum við frágreiðing og viðmerkingum frá stýrinum.

Til tess at kunna Løgtingið um fíggjarligu gongdina, er gjørdur ein samandrátur av ársroknaskapinum fyri 2006, og til samanberingar eru roknskapartølini fyri árinum 2002-2005 tikin við.

6. Yvirlit yvir gongdina í rakstrinum og í fíggjarstøðuni 2002-2006

	2006	2005	2004	2003	2002
					(t.kr.)
Rentuinntøkur o.a.	381	310	325	360	519
Rakstrarútreiðslur o.a.	-777	-784	-913	-1.019	-1.025
Avskrivningar og burturleggingar	-85	-	-	-114	-
Rakstrarúrslit	<u>-481</u>	<u>-474</u>	<u>-588</u>	<u>-773</u>	<u>-506</u>
Aktiv	2006	2005	2004	2003	2002
Tøkur peningur o.a.	7.691	5.475	4.257	5.269	4.622
Veðskuldarbrøv (útlán)	57.896	60.060	61.244	62.242	62.958
Avsett móti tap, veðskuldarbrøv	-500	-450	-450	-450	-400
Aktiv tilsamans	<u>65.087</u>	<u>65.085</u>	<u>65.051</u>	<u>67.061</u>	<u>67.180</u>
Passiv					
Skuld	<u>1.631</u>	<u>1.149</u>	<u>640</u>	<u>2.061</u>	<u>1.408</u>
Eginogn:					
Eginogn við ársbyrtjan	63.937	64.411	64.999	65.772	66.278
Játtan á fíggjarløg	0	0	0	0	0
Rakstrarúrslit	-481	-474	-588	-773	-506
Eginogn tilsamans	<u>63.456</u>	<u>63.937</u>	<u>64.411</u>	<u>64.999</u>	<u>65.772</u>
Passiv tilsamans	<u>65.087</u>	<u>65.085</u>	<u>65.051</u>	<u>67.061</u>	<u>67.180</u>

7. Ársfrágreiðing

Í ársfrágreiðingini 2006, sum er dagfest 30. oktober 2007, kunnar Stýrið m.a. um, at 31 nýggj bjálvingarstuðulslán, 2.098 t.kr., eru goldin út, og tilsøgn er givin til 3 hækkingar av verandi bjálvingarstuðulslánum upp á 86 t.kr. Onki nýtt orkusparandi lán, eru stovnað, og ongar hækkingar av orkusparandi lánum hava verið í 2006.

84 bjálvingarstuðulslán, 4,1 mió.kr., eru í árinum fult afturgoldin.

Útlán grunsins eru tilsamans 1.072 í tali. Við árslok 2006 hevði Bjálvingarstuðulslánsgrunnurin tilsamans galdið út 58,9 mió.kr ímóti veð í sethúsum.

- 1.009 lán, 55,3 mió.kr., eru rentu- og avdráttarfrí
- 63 lán, 2,6 mió.kr., eru lögð um til afturgjalding við rentu og avdrátti.

Grunnurin hevur hefur ongan tøkkan pening til nýggjar játtanir, men bert tann tøka peningin, sum kemur inn við rentum og avdráttum og fult afurgoldnum lánnum. Tí eru umsóknir í stóran mun sýttar.

8. Roknskapargrannskoðanin

Løgtingsgrannskoðararnir skulu m.a. ansa eftir, at roknskapurin er rættur, og at tær avgerðir, roknskapurin fevnir um, eru samsvarandi veittum játtanum, galdandi lógum og fyriskipanum. Arbeiðið hjá lögtingsgrannskoðarunum byggir m.a. á frágreiðing 30. oktober 2007 frá roknskapargrannskoðanini, Grannskoðaravirkinum Inpact.

Í grannskoðanarfrágreiðingini vísir roknskapargrannskoðanin m.a. á, at: *“Rakstur grunsins vísti eitt úrslit – 481 t.kr., ið er flutt fram til næsta ár. Við verandi lógarkarmum og útlánsvirksemi eru rentuinntøkurnar sera avmarkaðar, tí meginparturin av lánunum eru rentufrí, og sum er, svara inntøkurnar ikki til rakstrarkostnaðin. Tí er tað neyðugt hjá grunninum at fáa játtað part av fíggjarlógaveitingini til rakstur.”*

Roknskapargrannskoðanin vísir eisini á, at: *“Gjaldførið hjá grunninum er hækkað úr 5,5 mió.kr. til 7,7 mió.kr., og er tað alt ov lítið, samanborið við tørvin sambært innkomnum umsóknum til bjálvingar- og orkusparandi lán. Grunnurin hevur í árinum, eins og undanfarin ár, fingið nógvar umsóknir, men av tørvandi fíggjarorku hevur verið neyðugt at sýta nógvum umsóknum.”*

9. Samskipti við landsstýrismannin

9.1. Tilknýti til fíggjarlóg og landsroknaskap

Í november 2001 læt Fíggjarmálaráðið úr hondum eitt álit “um landsstovnar og –grunnar, tilknýti til fíggjarlóg, landsroknaskap og grannskoðanarviðurskipti”.

Niðurstøðan í álitinum er m.a., at Bjálvingarstuðulslánsgrunnurin er ein landsstovnur, og at tað er í stríð við stýrisskipanarlógina, at grunnurin ikki verður tikin við á fíggjarlógina og í landsroknaskapin. Álitið vísir á, at í heilt serligum førum kann Løgtingið tó við lóg samtykkja at hava virksemd uttanfyri fíggjarlógina.

Í oktober 2003 boðaði landsstýrismaðurin frá, at hann hevði gjørt av at leggja Húsálánsgrunnin og Íbúðagrúnnin saman, og at skipa tann endurskipaða Húsálánsgrunnin eftir sama leisti sum Føroya Realkreditstovnur.

Í januar 2004 boðaði landsstýrismaðurin frá, at hóast lögtingsval varð útskrivað 5. desember 2003, varð arbeitt víðari við teimum lógarbroytingum, ið snúði seg um tilknýtið hjá Bjálvingarstuðulslánsgrunninum til fíggjarlógina.

Í januar 2005 kunnaði landsstýrismaðurin um, at málið var partur av einum størri pakka, sum fevndi um nógvar grunnar, ið flestu landsstýrismenn varðaðu av. Viðvíkjandi Bjálvingarstuðulslánsgrunninum var ætlanin, at málið skuldi verða loyst á sama hátt, sum spurningurin um tilknýtið hjá Húsáláns- og Íbúðagrúnninum til fíggjarlógina.

Í januar 2006 og aftur í januar 2007 boðaði landsstýrismaðurin frá, at málið ætlandi fór at verða loyst við við at umskipa Húsáláns-, Íbúðar- og Bjálvingarstuðulslánsgrunnarnir til eitt partafelag.

Í oktober 2007 hevur landsstýrismaðurin boðað frá, at málið verður loyst sum partur av arbeiðinum um avtøku og endurskipan av Húsálánsgrunninum.

10. Viðmerkingar

11. Viðmerkingar frá lögtingsgrannskoðarunum

Í seinasta uppskoti til samtyktar, ið varð lagt fyri Løgtingið 13. mars 2007, høvdu lögtingsgrannskoðararnir hesar viðmerkingar:

“Vísandi til gongdina í málinum hava skiftandi landsstýrismenn í árávís boðað frá, at ivamálini:

- *um lóg og virkseml grunsins,*
- *um tilknýti til fíggarlóg og landsroknskap, og*
- *um heimildir til lántøku*

væntandi fóru at verða loyst við lógarbroytingum “um stutta tíð” í sambandi við eina ætlaða umskipan av grunninum. Enn er einki lógaruppskot lagt fyri Løgtingið til støðutakan.

Lögtingsgrannskoðararnir átala enn einaferð, at so long tíð gongur, uttan at málini fáa ein enda.”

Í oktober 2007 hevur landsstýrismaðurin boðað frá, at málið verður loyst sum partur av arbeiðinum um avtøku og endurskipan av Húsalánsgrunninum.

Løgtingsgrannskoðararnir, 23. november 2006

Hergeir Nielsen, formaður

Sverre Midjord

Óli Breckmann

Olav Enomoto